

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Visszhangoz az ország

a polgárság siramaitól. A kibírhatalan adók nemcsak a munka jövedelmét dezmálták meg, hanem csákány-ütéseként koppannak a vagyron alapzatán. Jó annak, akit nem nyomászt az adófizetés gondja — sóhajunk fel az adók keresztje alatt görnyedve. Gondoljunk azonban arra, hogy az adómentesség a nyomor előjoga és a nyomor ajtaján most zörget a legszörnyűbb végrehajtó: a tél. Nem lehetünk annyira elfoglalva a magunk bajával, hogy ne szánánk egy darab kenyeret az éhezők jóllakatására és egy száz tüzelőfát a fagyoskodók fölmelegítésére. A tél adókiivetését a megsarcolt szegénység csak a társadalom jótékonyágához felebbezheti meg.

*

Eszteendőnkint egyszer összeülnek,

az újságírók, hogy a maguk dolgáról is beszéljenek. Az év háromszázhatvanöt napja közül háromszázhatvanegyen keresztül mindig csak a köz és a közönség érdekeit szolgálják. Ne irigyelje tehát tőlük senki azt az egy napot, amelyet a maguk bajainak elszírására szentelnek. Mert van bajuk elég. A legnagyobb bajuk az, hogy sokszor maga a közönség sem tudja az érte folytatott újságírói munkát értékelni. Hányszor halljuk: miért nem irta meg a lap ezt, vagy amazt? Nem nézi a közönség, hogy vannak dolgok, amelyek megírása súlyos következményekkel járhat az újságíróra és az újságra. Hányszor halljuk: ma nagyon lanyhán irták meg ezt vagy azt! És ha az újságíró valamely közérdekű, vagy politikai kérdésben irt keményebb hangú kritika miatt megüti a bokáját, akkor a közönség körében hanyag mondják: úgy kell neki, mit izgásgáskodik!

*

Az újságírók parlamentje

a cenzura eltörlését követeli a kormánytól. Sehol a világon nincsen már lapcenzura, csak éppen Románia határszéli városaiban csufítják el az újságoldalakat a fehér, szégyenletes foltok. És magánál a cenzuránál nagyobb a baj, hogy a cenzurát hozzá nem értéssel és rosszakarattal kezelik. Egy magyar lapot azért reguláltak meg, mert az egyik hasábon a közepen közölte egy magyar tisztviselő kinevezését és valamivel lentebb egy román tisztviselő kinevezését. Az egész nyomdai tördelési véletlenség, de a cenzor ráfogta: azért történt, mert a lap szerint a román faj alsóbbrendű, mint a magyar. Ilyeneket talál ki unalmában a cenzor. Egy másik magyar lapot be akartak szüntetni, mert a négyezer év előtt elhalt egyiptomi fáraóról ezt írta: Tutánkamen öfelsége. A cenzor szerint Romániában senkit nem illet a felséges címzés, csak a jelenlegi királyt. Ilyen kinövései vannak a cenzurának. Hat miniszterhez hat memorandum megy a cenzura megszüntetése iránt. Vajjon a memorandumadatnak lézen-e fogantja? Reméljük, hogy a cenzura megszüntetése érdekében írott memorandumot nem fogják — cenzurázni.

Az erdélyi magyar egyházak memorandumát a magánoktatási javaslat ügyében tárgyalja a Népszövetség

Kolozsvár, december 9.

Az országos Magyar Párt főtitkári hivatala a következő hivatalos közleményt adta ki:

Ugron István, a Magyar Párt elnöke, igen fontos hivatalos ügyben folyó hó hetedikén huzamosabb időre külföldre utazott. Távollétének idejére, helyettesítésével Bethlen György gróf alelnököt bizta meg. A folyó hó tizenötödikén és tizenhatodikán tartandó elnöki tanácsi, illetőleg intézőbizottsági ülésen Bethlen György gróf alelnök fog elnökölni, mert az elnök legnagyobb sajnálatára ezen ülések határnapjait elutazásának elhatározása előtt tüzte ki és az ülésekre szóló meghívókat a jelzett idő-

pontra már elküldötték.

Magánértesülésünk szerint Ugron István Gentbe utazott, ahol nem mint a Magyar Párt elnöke, hanem mint a református egyház főgondnoka és megbízottja jelenlesz a Népszövetség tanácsának decemberi ülésszakán, amely valószínűleg tárgyalni fogja az erdélyi magyar egyházak által a magánoktatási törvényjavaslat ügyében beadott memorandumot. A népszövetségi tanács üléseit egyébként december hó hetedikén kezdték meg és körülbelül kilencedikén kerül sor az egyházak memorandumának tárgyalására. Ugron István valószínűleg csak a karácsonyi ünnepekre tér vissza külföldi utjáról.

Irodaszolga mint konzul

— Egy kivándorlási ügynök trükkje. —

Nagybecskerek, december 8.

Amióta a felvilágosító újságközlemények és a fazendák rabszolgaságába csábított szerencsétlenek levelei megismertették a falvak népével a brazilai pokol borzalmait, alaposan megcsappant a kivándorlási kedv a Vajdaságban. A kivándorlási irodák azonban mindenen folytatólni akarják az embervásárt és erre a célra felvonnatják a propaganda minden eszközt. Végtelen hosszú volna az ígéretek felsorolása, amellyel

egymásra licitálnak

az ügynökök. Propaganda képek árasztják el egész Bácskát, Bánátot és Baranyát és versenyre keresnek egy-egy jó trükköt, élelmes reklámot, amellyel újból fel lehet virágoztatni az ellankadt üzletet. Ebben a nemesnek nem nagyon mondható versenyben a győzelmet legalább egyelőre kétségtelenül az alábbi

trükkal érte el

egy becskerei kivándorlási ügynök. Néhány héttel ezelőtt több bácskai falunak illusztris vendége érkezett. Maga a brazilai konzul látogatta meg Bajmokat, Sztaramovicát, Szivacot, Doroszlovót és még számos vajdasági

községet. A kitünő diplomatát körutjában mindenüvé elkísérte a kontinens egyik legnagyobb hajóvállalatának becskerei ügynöke és a konzul ur nem győzte — az ügynök tolmácsolásával — eléggé hangoztatni, hogy milyen gyönyölete van

a brazilai paradicsomban

különösen annak, aki a jelenlevő ügynök ur hajójára váltja meg jegyét.

A falvak jámbor népe csudájára járt a „brazilai konzul“-nak, aki egyenesen a mesebeli Eldorádóból jött, hogy országába meginvitálja a jó magyarokat és sajnos, a „konzul“ személyes megjelenése a hajóstársaságnak igen jó üzletnek bizonyult. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a konzullátogatás a mellőzött társaságok becskerei vezérkarában

szörnyű riadalmat

okozott. Az ügynökök rémülten eredtek a konzul után és így hamarosan kiderült, hogy a „konzul“ senki más, mint a szóbanforgó hajóstársaság becskerei ügynökének irodaszolgája, akit főnöke kissé exotikus jellegű ruhába öltöztetett és így cipelte faluról-falura brazilai konzul gyanánt.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.40, Párisban 11.95

Az Orient-Raio (Rador) jelentései:

Zürichi utótőzsde december 8-án:

Berlin 123.40, Amsterdam 208.25, Newyork 518.25, London 2511.—, Páris 14.67, Milano 20.90, Prága 15.37, Budapest 72.70, Belgrád 9.18, Bukarest 2.40, Varso 70.—, Bécs 73.—

Temesvári magánforgalom december 9-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 212.5, angol font 1035.5, francia frank 8.20, svájci frank 41, lira 8.60, sokol 6.31, dinár 3.78, magyar korona 3.35, osztrák, silling 29.95.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Széchenyi emlékezete

az Erdélyi Irodalmi Társaságban

Kolozsvár, december 9.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság az unitárius kollegium disztermében Széchenyi István gróf emlékére ünnepi ülést tartott, amelyen Dózsa Endre elnökölt. Dózsa lendületes megnyitó beszédet mondott, majd Borbély István főtitkár felolvasta Balog Artur dr. nyugalmazott egyetemi tanárnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, Széchenyi emlékezete című tanulmányát. Ismertette ebben Széchenyi vezéreszméit és kimutatta, hogy Széchenyi gondolkodásában és cselekedeteiben milyen nagy szerepet játszott az erkölcs gondolata, valamint a nemzeti-ségi eszme.

Áruló magyarok

nem kellene az újságírók között

Nagyvárad, december 9.

Az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Újságírók Szindikátusa ez évi kongresszusát Nagyváradon tartotta meg. A kormány nevében jelen volt Jonescu Péter dr. államtitkár, a bukaresti sajtó részéről Mile Konstantin és Costa-Foru, az erdélyi román sajtó részéről Bota György dr. Pál Árpád dr. elnök helyett, aki tudvalevőleg a Magyar Párt megbízásából Bukarestben tárgyalta, az elnöki székben Krenner Miklós alelnök ült. Kiemelkedő mozzanatai voltak a kongresszusnak Mile Konstantin és Costa-Foru beszédei. Mile Konstantin hangsúlyozta, hogy az erdélyi és bánsági kisebbségi újságírók két és fél milliónyi nemzeti kisebbség közvéleményének és kívánságainak kifejezői s ezt nem szabad soha figyelmen kívül hagyni. A magyar újságírók legyenek jó állampolgárok, de amellet küzdjenek továbbra a magyar nyelv és kultúra jogaiért. Nemzetiségüket eláruló magyarokra nincs szükség. Costa-Foru hasonlóan beszélt s kifejtette, hogy a két legnagyobb érzelm a jog és igazság és ezeknek mindig érvényesülniök kell, valahányszor a kisebbségek ügyét intézik. Jonescu államtitkár kifejtette, hogy meg kell teremteni a kölcsönös megértést és bizalmat és akkor a mult minden sűrűdése lecsökken.

A kongresszus második része tisztára újságírói belső ügyeket tárgyalta. Kimondta, hogy elhalt újságírók özvegyeinek támogatására kölcsönös segélyező egyesületet teremt. Minden újságíró a belépéskor fizet 340 leit, amelyet mindannyiszor megújít, valahányszor egy újságíró elhal. Az elhalt özvegye így egy összegben hatvanezer leit kap.

A választások során a szervezet központi vezetőségébe a következő temesvári újságírók kerültek be: Sárkány Gábor alelnöknek, Kubán Endre titkárnak, Kostiala Árpád jegyzőnek, Vuchetich Endre dr. a fegyelmi bizottságba, Lovas Antal a társadalmi bizottságba, Gokler Gyula a tanulmányi bizottságba, Kastriener Samu a nyugdíj bizottságba és Bach Gyula a választmányba.

Ujabb adók

készülnek Franciaországban is

Páris, december 8.

Loucher pénzügyminiszter a Matin tudósítója előtt kijelentette, hogy csütörtökön a kamara elé terjeszti azokat a javaslatokat, amelyek a rövid lejáratu bonok esedékességeinek fedezésére, az amortizációs pénztár felállítására és a költségvetés egyensúlyozására céljából életbe léptetendő újabb adókra vonatkoznak. A pénzügyminiszter kijelentette a nyilvánosság számára tett közlésében azt is, hogy jövő év január hó elején Londonba utazik, hogy ott az illetékes tényezőkkel tárgyalásokat folytasson a háborus tartozások végleges rendezése ügyében.

Hazátlanul bolyong

két országban egy bánági ember

Temesvár, december 9.

A csanádi határrendőrség ma tiltott határátlépésért a temesvári büntető-járásbíróhoz vezette elő Paitici Mihály temesvári lakost. Fiaia Kálmán dr. járásbíró Paiticit hét napra fogházbüntetéssel sújtotta. Az elítéltet azonnal átszállították az ügyéségi fogházba büntetése kitöltése végett.

Szegény Paitici Mihály, aki két ország rendőrségének állandó vendége, teljesen tehetetlen, mert a magyar határrendőrség átadja Romániának, itt tiltott határátlépésért elítélik, leüli a büntetését és ismét átadják Magyarországnak, ahol ismét ül. Hónapok hosszú sora óta ez a sorsa ennek a szerencsétlen, huszonöt éves embernek, aki hiába igazolja be okmányszerűleg, hogy román területen született, nem hallgatnak rá, a rideg törvényszakaszok szabják meg a sorsát. Mindez azért, mert 1921-ben utlevél nélkül átszökött a határon és Magyarországot, mint nem magyar állampolgárt, kiutasította.

Összeütközött két vonat a temesvári pályaudvaron

Temesvár, december 9.

Hétfőn reggel a józsefvárosi vasuti állomáson könnyen végzetes és súlyos következményekkel járható karamból történt. Az anyagi kár így is jelentékeny, emberéletben azonban semmi kár nem történt.

A reggel nyolc órakor Arad felől érkező személyvonatnak jó háromnegyed óras késése volt s pöfögve jött meg Szentandrással felől és már a pályaudvar külső részén haladt azon a részen, ahol az aradi és a zombolyai sínpárok egyesülnek. Zombolya irányából ugyanakkor futott be a reggeli gyorsvonat.

A két vonat majdnem egyszerre érkezett a találkozóhoz. A személyvonat mozdonyvezetője az utolsó pillanatban észrevette a közeledő gyorsvonatot és ellengőzt adott. Megállítani nem tudta már a személyvonatot, azonban annyira meglátsította, hogy már csak pár kerékfordulás kellett a teljes megálláshoz. A mozdony személyzete leugrott a gépről, amelybe ugyanakkor beleütközött a gyorsvonat mozdonya. Az összeütközés következtében a személyvonat lokomotívja majdnem teljesen elpusztult, míg a gyorsvonat gépének semmi baja nem történt. Mindkét vonat utasai között iszonyu pánik tört ki. A zsúfolt személyvonatból az utasok az ablakokon keresztül akartak a nagy zökkenő után kiugrani, azonban azok be voltak fagyva és nem nyitkák ki. Pár perc telt el, amíg az utasok lecsendesedtek. Minthogy órák teltek bele, amíg a két vonat útját folytatni tudta, az utasok gyalog mentek be az állomásra.

Express-káv
a legjobb a világon. Már kapható Temesvárott is a „PALACE” kávéházban és WENDT kávéházban

A józsefvárosi katolikusok ünnepe

Metzger plébános beiktatása és a plébánia-templom jubileuma

Temesvár, december 9.

Kettős nagy ünnepe volt tegnap a józsefvárosi katolikus társadalomnak. Beiktatták hivatalába az új plébánost, Metzger Márton drt, azonkívül megülték a templom fennállásának százötvenéves évfordulóját.

Az ünnepek már az előző napon vették kezdetüket azzal, hogy a Temesvári Magyar Dalárda, a Temesvári Polgári Dalkör és a Schuber-Liederkrantz lámpiónokkal este félkilenckor a plébánia épülete elé vonultak és Metzger Márton dr. tiszteletére szerenádokat adtak. Az énekek után a hitközség nevében Hermann Frigyes intézett rövid üdvözlő beszédet az új plébánoshoz, aki a szeretet megnyilvánulását szívélyesen köszönte meg.

Tegnap délelőtt félkilenckor tartotta meg Metzger dr. plébános

installációs miséjét.

A józsefvárosi katolikus hitközség egyháztanácsának tagjai teljes számban megjelentek előzetesen a plébánián, majd a plébánost a templom ajtajáig kísérték, aztán bevezették az istenházába. Az istentiszteleten igen nagyszámu közönség vett részt és képviselve voltak az összes vallásfelekezetek és hitközségek.

A templom fennállásának százötvenedik évfordulója alkalmából az ünnepeles nagymise féltizkor volt és azt Pacha Ágost apostoli kormányzó mondta. A szentbeszédet Ferch Mátyás kanonok, belvárosi plébános tartotta. A jubileumi misén megjelent Oprea János prefektus és Georgevici Lucian dr. főpolgármester is. Délelőtt tíz órakor tartotta meg a józsefvárosi katolikus

A gátaljai adóprés működik

A postamesternek rá kell fizetni, hogy az államot szolgálhatja

Gátalja, december 9.

A postamester az egész világon hivatalnokszámba mennek. Ezen a felfogáson most gyökeresen változtatott Matkovitz József, aki nem egyéb, mint a gátaljai adóhivatal vezetője. Matkovitz József ugyanis gondolt egy merészet és nagyot és azt mondta, hogy szabómester, cipész-mester, kádármester, kovácsmester, ácsmester, bognármester, kéményseprőmester, postamester az mind egy kategória. A mester kifejezés ugyanis szerinte iparüzést jelent és így a postamester éppen olyan iparos, mesteriséget űző egyén, mint a kádár, a szűcs, a kovács és a többi mesterember. Így tehát a postamesternek

nincsen jussa

arra, hogy magának az adózás terén hivatalnokai elbírálást követeljen, azaz nem illeti meg az a kedvezmény, hogy hat százalékos adót fizessen, hanem mint a többi iparosnak, a postamesternek is tizenkét százalékos adót kell a jövedelme után fizetnie.

Mikor Matkovitz József perceptor a postamestereket ilyen szépen és alaposan degradálta, értesítette a kerületéhez tartozó Gátalja, Ferendia, Klopódia, Nagyzsám, Nagysemlak, Szulja, Móriérföld, Gertyenyés, Birda, Sósdi és a többi községek postamestereit, hogy a rájuk kivetett tizenkét százalékos adót fizessék ki haladéktalanul, mert ellenkező esetben a postaigazgatóságtól még járó

hitközség diszközgyűlését,

melyen Pacha Ágost apostoli kormányzó is résztvett, akit Stachler Adám megnyitó beszéde után Novotny Károly a hitközség nevében német és magyar nyelven üdvözölt. Azután Csasznek Nándor dr. tartotta meg az ünnepi beszédet. Az istenség fogalmáról beszélt, majd rátért arra, hogy az embert az élet küzdelmes útján enyhülés utáni keresésében mindig az istenséghez és a templomhoz viszi útja és a templomból megnyugodva lép ki. Ismertette aztán a józsefvárosi

százötven éves templom

történetét és végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a hitek áldozatkészsége előbb-utóbb a régi templom helyébe új, impozáns istenházat emel.

A diszközgyűlés után a plébánián üdvözölték Metzger Márton drt, a többi hitközségek küldöttjeit, valamint a különböző felekezetek, egyesületek és intézmények képviselőit.

Este félkilenckor a Korona-étteremben nagyszabásu

bankett volt,

amelyen Metzger a pápára, Unterweger Lothár pápai kamarász uralkodóra mondott felköszöntőt, majd Csasznek Nándor dr. magyarul, Novotny Károly németül köszöntötték fel az új plébánost. Stachler Adám a hitközség nevében beszélt, utána pedig Metzger Márton dr. megható hangon mondott köszönetet azért a szeretetért, amelyben részesítik.

illetményeiket lefoglaltatja,

ha pedig ez nem fedezné a kivetett adó összegét, akkor még ingóságai lefoglalására is sor kerül. Az értesítéshez csatolta az adókiivetést is, amelyből kitűnik, hogy az adókiivetés nem pusztán a postamester fizetése után történt, hanem bizony kivetette azt az államtól kapott faellátmány, a postakézbizító fizetése, a hivatal házbérösszege, valamint a világítási és különféle irodai szükségletek beszerzésére szükséges összeg után is.

Hogy is fest egy ilyen vidéki postamester jövedelme és a rája kivetett adó? Vegyük például az egyik postamestert, akinek évi fizetése összesen 13.980 lei. Ebből kell neki fizetnie a házbért, a postaküldöncöt, a faellátmányt — mert ezt a fizetésbe beleértve kapja az államtól — és az összes

egyéb kiadásokat.

Ime: házbér 4000, küldönc 3000, fa 3000, világítás, papír, nyomtatvány, boríték, tinta, pecsétviasz és egyéb 1000 lei. Ez összesen 11.000 lei. A gátaljai adóhivatal által történt kivétel 1540 lei. Csakhogy ezenfelül még községi közöltséget is kell ám fizetni, ami hozzávetőlegesen 2000 leit tesz ki. Ha már most összeadjuk a postamester valamennyi kiadását s hozzávesszük az adókat is, akkor 14.540 lei az eredmény. A bevétel pedig csak 13.980 lei. A postamester tehát nemcsak, hogy ingyen dolgozik egész esztendőn keresztül, hanem erre a mulatságra a saját zsebéből

Gróf Karácsonyi fele

élő ponty

kapható állandóan
Luttwák és Eckstein
halkereskedésében
208 Gyárvaros, Galamb-u. 23

még rá is fizet

csupán azért, mert ilyen jogtalanul vetnek ki rája adót, professzionális adót, mivel a hivatalos elnevezésében benne van a mester szó. Mennyivel jobb dolga van egy adókiivetőnek, akit nem hívnak adókiivetőmesternek — pedig ez csak igazán a mesterség s hozzá csunya mesterség, — akinek nem kell bevételéből helyiséget, fát, személyzetet, irodai szükségletet fizetnie s aki ezenfelül nem fizet tizenkét százalékos adót, hanem csak hat százalékosat.

A gátaljai adóhivatal körzetében tartozó postamenterek tehát szép kis

karácsonyi ajándékot

kaptak. Belezöldülhetnek. Amellett még meg is pukkadhatnak afeletti haragjukban, hogy miért nem tartoznak más adóhivatal kerületébe, mert másutt az ilyen degradálás az ennek folytán beállt tizenkét százalékos megadóztatás ismeretlen. Nagyon üdvös lenne, ha Crangu pénzügyigazgatósági adminisztrátor megmagyarázná a gátaljai adókiivetőnek, hogy a hivatali buzgalom dicsérendő erény ugyan, de ennek is meg vannak a határai.

Számos községben nem működik a posta, mert nincs postamester. Postamester pedig azért nincs, mert csekély a fizetés. Ha aztán így adóztatják meg őket, akkor egyáltalán nem lesz többé postamester.

Rejtvényeink

A Déli Hírlap november huszonkilencedik számában közölt gyermek-rejtvények helyes megfejtése a következő: Ferdinánd. Három kevesebb mint négy, de kétszer annyi, mint hat. Vendég. Helyesen fejtették meg: Stürmer János, Stürmer Ferenc, Sonn Bösi és Kató, Gáspár Endre, Stein Anna, Croglet Ferkó, Zenty Klárka, Hubert Erzsike, Lengyel Pali, Romanow Atilla, Koberle Győző, Lambert János, Mairovitz Rózi. A sorsolásnál Croglet Ferkó neve jött ki, aki az e heti nyereménykönyvet a Déli Hírlap szerkesztőségében átveheti.

A Déli Hírlap Gólem b a keresztrejtvényét helyesen fejtették meg: Damsescu Jonel, Bágyu József, Tengler Gizella, Kimmel Dagmár, Nyiri Magda, Hoch László, Pfeifer Ferenc (Lugos), Weidmann Frida, dr. Schweiger Béláné, Tóth Lajos (Karásbés), Szómar Mariska, Schiffer János, Klimó Jenőné, Weisz Gizi, Girányi Böske (Zombolya), Gross Magda, Mairovitz Irma, Müller Rózi, Krisztinicz Gyula, Darnay Totó, Olchváry Bertalan, Gáspár Károlyné, Tillmann Edit (Lugos), Polgár Aranka, dr. Szilágyi Ákos, Buschbacher Ferenc, Klampfer Ferencné, Koncz Emil, Croglet Dezsőné, Kugler Ritta, Deákne, Prekajszky Mária, Klein Erika, Kelemen László, ifj. Cabdebó Dezső, Démusz Lajos.

A sorsolásnál Pfeifer Ferenc (Lugos) neve jött ki, akinek címére a nyereménytárgyat elküldöttük.

Törvényjavaslat a tuberkulózis leküzdésére. A veanu közegészségügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett a minisztertanács elé a tuberkulózis leküzdésére. A törvényjavaslat a legközelebbi minisztertanácsok egyike foglalkozni. A törvényjavaslat lényege, hogy minden orvos köteles a tuberkulotikus betegét nyilvántartani és azt azonnal bejelenteni a legközelebbi egészségügyi hatóságnak. A megyék és községek kötelezve lesznek tudódispensérek felállítására, ahova a tudóbetegeket beszállítják, állami kezelésben és ellátásban részesítik.

Granyer
Anusol Goedecke

Granyer ellen több mint 25 éve a legjobban elismert szer. Egyszerű alkalmazás, biztos siker. Minden fájdalmat azonnal megszüntet és meggyógyítja a gyulad, sebes és vérző helyeket. Ártalmatlan alkalmatörtől mentes. Reggel és este egy kupocskát tesz a végbébe bevezetve. Minden palikában és drogeriában kapható.

Főraktár F. H. MEES drogueria en-gros
Bucuresti, Calea Grivitei 61.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Teljesítményeink:
Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
királyságban 3 lei. Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

Esküszöm mindenre

Szent, szép és felséges előttem,
tey tegnap majdnem hanyatt vá-
tam az utcán a csodálkozástól.
Mert? Nem olyan egyszerű ezt meg-
gyarazni. Valahogy úgy éreztem,
hogy amióta a nők, bocsánat többes
szemben, a nőink magukra vették a
születés legtorzabb szülöttjét, ezt a hő-
nőnek nevezett lábmelegítőt, nem
székelnek. Egészen egyszerűen nem
székelnek. Istenem a kis fites orrok,
szép szemek, a bájosan mosolygó
szájok mind olyan egyformák, hogy
ember ritkán talált valami rendki-
ségeket. És ha akadt valami rendki-
ségi szépség, az olyan hozzáférhetel-
en volt, hogy inkább lemondott róla
ember. Az egyetlen igézöt, lebi-
cselöt és szabad szemzákmányt
g befödtek ormótlán, nagy melegi-
kel. És azóta, ha télapó nekiereszti
sér világát, nem törődöm a nőkkel.
Nek is? Ha az ember nem láthatja
lábat, nem érdemes a nőt nézni!
Tegnap, vagy tegnapelőtt óta, az
drága hölgyeim magukhoz tértek.
Assz a hócipővel, a szép láb még
bb formát nyert. A karcsu bokákat
ost amolyan vadászharisnyaszerű
önság borítja, amely a kecses lá-
t még formásabbá teszi.
Hölgyeim, hálás-köszönet, így rend-
en van, érdemes lesz ismét korözni.
lyan világot élünk, hogy némelyik
esés láb elfelejteti az emberrel a
ntelenséget, a gondot, but és bá-
tót. Aztán meg a harisnyásoknak is
ni kell!
Mintha egyébre nem is lenne gon-
om!

**— Temes megye központi tiszt-
selői.** Temes-Torontalmegye új
bizsgazgatási beosztása, valamint a
vő évi megyei költségvetés ügyé-
en a mult napokban Bukarestben
tekezlet volt, amely a tisztviselők
osztásával is foglalkozott. Az érte-
zlet elhatározta, hogy a központi
ztviselők, akik a megyei prefektu-
n teljesítenek szolgálatot, helyükön
aradnak és egyes hivatalok új el-
vezése nem fogja a tisztviselőket
lenlegi munkahelyükről elszólítani.
z egyes hivatali osztályok új cso-
ortosítása alapján új tablókát fog-
ak a miniszteriumhoz felterjeszteni.

**— A földrajzi társaság félszá-
ados jubileuma.** A Román Királyi
öldrajz Társulat december huszadi-
án és huszonegyedikén ünnepli
nnállásának ötvenéves évfordulóját.
z alkalommal Coanda tábornok el-
ökléte mellett működő rendezőbizott-
g nagyban készül a jubileumi ünnepsé-
ek programjának összeállítására. A
iszkögyűlést a király fogja meg-
yitni, mint a Társaság védnöke. Te-
nesvárról a jubileumi ünnepegeken
upascu Armand fogházigazgató,
rszulati rendes tag, vesz részt.

*** A FARMODONT fogkrém és
zajviz használata megakadályozza a
ogak romlását, üditi a száját és
ehéri a fogakat.**

Zsák Zsineg Kötél
Havas Dezső Gyár és Flót
Timișoara Lugoj.

Büntény vagy baleset?

Egy gazda rejtélyes megsebesülése és halála éjjelkor az udvaron

Temesvár, december 9.

Egy gazdag falusi gazda rejtélyes halála tartja izgalomban a temesmegyei Denta község lakosságát. Kriszta Péter hatvan éves gazda titokzatos halála körüli folyik a találgatás, egymást követik a különféle fantasztikus kombinációk, de biztosat senki nem tud. Egyetlen egy megdönthetetlen tény van, hogy Krisztát tegnap holtan találták udvarán. Arecal a föld felé feküdt és feje hátsó része be volt törve.

Hogy az öreg gazda gyilkosságnak esett-e áldozatul, vagy szívszélhűtés vetette véget életének, azt a ma tartandó boncolás lesz hivatott

megállapítani. A faluban büntényről beszélnek, azonban ez ellen szól az a körülmény, hogy dulakodásnak semmi nyoma nem látszik az udvaron és a házbüliek semmiféle zajt vagy lármat nem hallottak. Lehetséges, hogy Kriszta rosszul érezte magát és ezért ment ki a szabadba, hogy a friss levegőn egy kis sétát tegyen. Közben a fagyos talajon elcsuszka-
tott és oly szerencsétlenül esett, hogy feje betört és ez okozta halálát, vagy pedig szélhűtés érte és esés közben kapta a sérüléseket.

A boncolást ma tartják meg és ennek eredménye mindenesetre világosságot derít a rejtélyes ügyre.

— A sikkasztással vádolt temesvári vasutasok ügyében az aradi törvényszék újabb bizonyítási eljárást, illetve annak kiegészítését rendelte el. A letartóztatott vasutasokat szabadlábra helyezték

*** A Patria kabarében** ma az új tagok által nyújtott műsor bizonyára szintén feltárat vonz. Az új tánc- és énekszámok, kitaláló bohózat és utána vidám hangulatu bar-tarain elsőrendű vonzóerővel hatnak.

— A temesvári mentők munkájában. November hó folyamán a temesvári önkéntes mentőtársulat 491 esetben teljesített szolgálatot. Első segélynyújtás volt 92. ebből baleseteknél 52, öngyilkosságoknál 6 esetben nyújtottak segítséget. Betegszállítás volt 92, vaklárma is előfordult 11 esetben.

*** Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár** a Bánát legnagyobb divatruházában a Whitehouseban ezélett Délvidéki.

— A zombori ügyészség szerint nem történt semmi. Zomborból jelentik: Ismeretes, hogy a jugoszláviai általános választások alkal-mával súlyosan bántalmazták Kraft István doktort, a német párt vezérét. A tetteseket rövidesen kinyomozták. Az ügy a zombori államügyészség elé került indítványtétel végett. Az ügyészség az orvosszakértők véle-ménye alapján elejtette a vádat, mert nem bizonyosodott be, hogy husz napon tul gyógyuló súlyos testi sér-tésről szó lehet. Kraft István jogi képviselője utján, mint főmagánvádló átvette a vád képviseletét. A tárgya-lást legközelebb megtartja ebben az érdekes politikai ügyben a zombori törvényszék.

*** Irodák, vállalatok** legolcsóbb bevásá-rási forrása Kálmán papíruház, Hunyadi-utca.

— Feiler táblalábó gyásza. Sulyos csapás érte Feiler Miklós temesvári táblalábót. Felesége született Gergely Erzsébet hosszas beteges-
kedés után harmincnyolc éves korá-
ban meghalt. Temetése szerdán dél-
után három órakor lesz az erzsébet-
városi Dózsa-tér 3 szám alatti gyász-
házból.

*** Tudod-e, milyen kár, hogy ruhaszükség-
leteidet nem Ardeleanánál rendelted meg.** Erzsébetváros, Str. Moșilor 6.

— Husz éve nem tapasztalt hideg. Párisból jelentik: Egész Franciaország területén husz év óta nem tapasztalt hideg uralkodik. Az összes folyók befagytak és a tengeri hajóközlekedést erősen korlátozzák az uszó jégtáblák.

*** Győződjön meg mindenki a Lloyd Ta-
verna szenzációs műsoráról.**

— Házasság. Fränkl Ákos dr. igazgató és Farkas Hedy urasszony házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Beiszer József temesvári mérnök Gyarmatán házasságot kötött Vanis Magdával, Vanis László gyógyszerész leányával. Az egyházi esketési szer-tartást Pacha Ágost apostoli kor-mányszó végzte.

**— A volt zombolyai rendőr-
tiszteteket szabadlábra helyezték.** Néhány hét előtt letartóztaták a zom-bolyai rendőrség négy tisztviselőjét, mert egyik vendéglőben garázdálko-dtak, az összes butorokat összetörték és a vendégeket terrorizálták. A te-mesvári tábla tegnap Anuica Aurél dr. ügyvéd előterjesztésére szabadlábra helyezte a volt rendőrtiszteteket, mert szökésüktől nem kell tartani. Ügyük legközelebb tárgyalásra kerül.

MOZI

Belvárosi mozi: december 9. és 10.
Gyárvárosi mozi: december 10. 11. és 12.
Mehalal mozi: december 13.

Világhírű műalkotás!

A legnagyobb történelmi film!

Romola

Nagy romantikus, szentimentális film!

11 felvonásban 1 részben.

Főszerepekben a leghíresebb amerikai művészek, élükön: Lilian Gish a genialis és felülmulhatatlan drámai művésznő, ki a „Két árva” és „A fehér apáca” című filmekben a főszerepet játsza. Ezen film történelmi valóságát igazolta a hírneves történettudós Dr. Guido Blagi, a florenci nemzeti könyvtár igazgatója. A film cselekménye a szép és elragadó Florencben játszódik le. A mozikedvelő közönségnek alkalma lesz a legszebb tájakban gyönyörködni. Monopol:
„METRO-GOLDWYN”-film.

Jön!

Nagy film:

Blood kapitány

Jön!

— JÓNAPOT KIVANOK, kedves olvasó, aki ezeket a sorokat bizonyosan jó meleg szobában olvasod. Lehet, hogy mosolyogsz, de bizonyára nem mosolyognál, ha ezt utazás közben a vonaton kéne olvasnod. Mert rettenetes dolog mostanában utazni. Még hagyján, hogy a vonatok későn indulnak és még nagyobb késéssel érkeznek, de utközben az utasnak az a gyönyörűsége van, hogy majd megfagy. Október elején megjelent ugyan a vasuti vezérigazgatóság rendelete, hogy a vonatok fűtésére meg kell tenni az előkészületeket, de ugylátszik, hogy csak az elő-készületeket csinálták meg, a fűtésre már nem jutott idő. Tény az, hogy mikor beszálsz a kupéba, dideregsz, amikor a vonat téged visz: dige-regsz és mentől tovább vagy a vonaton, annál jobban dideregsz. Jó, hogy a vasut előre szedi az utasoktól a viteldíjat, mert ha utóla-gosan szedné, akkor bizony nem kapná meg azoktól, akik ezen a télen utközben megfagynak.

— A temesvári főpolgármester sajtópere. A temesvári büntetőtör-vényszék tegnap tárgyalta Geor-g-e-vici Licián dr. főpolgármester sajtó-perét, amelyet Gheorghiu Matei ellen indított azon támadó cikkek miatt, melyek néhány hónap előtt a Viata Banatului című lapban jelentek meg. A törvényszék Gheorghiu Mateit két-rendbeli rágalmozásért két havi fog-házra és hatezer lei pénzbüntetésre ítélte.

*** Férfi fehérnemű,** trikó-, kötött- és sportáru, utibőröndök, karácsonyi ajándékok a Magazine „Union” áruházában a Máriaival szemben.

Két villamos baleset egy napon. Tegnap délután a villamos vasut me-halal pályáin az egyik kitérőnél a város felé haladó kocsi beleszaladt a szembenhaladó kocsiába. Az össze-
ütközés oly heves volt, hogy mindkét kocsi valamennyi ablaka betört. Az utasoknak az ijedtségen kívül más bajuk nem történt. — Tegnap este kilenc óra tájban a gyárvárosi Há-romkirály-utcában egy villamoskocsi összeütközött egy szénásszekérrel, amely a szűk utcában nem tudott ki-térni. A villamoskocsi összes ablakai bezúzódtak.

*** Ping-Pong,** Mah-Yong, szenzációsan olcsó áron Kálmán papíruházában, Hunyadi-utca.

Mi ez? A Déli Hirlap kifutófiúja-cak van egy szija, amely a lap tú-lajdonát kezezi és mellyel a lapokat összeszajjazva szokta a nyomdából felhozni. Ezt a szíjat a Szentgyörgy-téren posztoló 218-as számú rendőr elvette tőle azzal az egyszerű indo-kolással, hogy ez nem lehet az övé. Elvette és magával vitte. Délben a központban még nem adta le a szí-jat, mert csak feljelentésünk alap-ján értesültek az esetről. Kíváncsian várjuk, hogy a 218-as számú rendőr mikor tesz jelentést az elvett szíjról és mivel indokolja ezt — hogy a leg-szerűnyebben fejezzük ki magunkat — jogtalan elkoiozást. Van paragra-fus, amely másként kereszteli el ezt az eljárást. Semmiesetre sem a köz-biztonság szolgálata a 218-as rendőr eljárása, hanem ennek pont az ellen-kezője. Ajánljuk az esetet és a ren-dőrt a rendőrprefektus figyelmébe.

TIMIȘCARA
PIAȚA SF. GHEORGHE 4

Tartalékosok lakhelyváltásának bejelentése. A temesvári hadkiegészítő parancsnokság felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy mindazon katonai szolgálatot teljesített egyének, akik szabadságot kaptak, ha egyik helyiségből a másikba költöznek, kötelesek ezt egy kérvény kapcsán, a rendőrség vagy csendőrség láttamozásával és a teljes adóki fizetését igazoló nyugtával a hadkiegészítő parancsnokságnak bejelenteni, egyben pontosan megjelölni az új lakhelyét és pontos címét. Ha valahová csak ideiglenesen költözködik valaki, ugye ezt szintén köteles tudatni a hadkiegészítővel, egyben megjelölni, hogy mennyi ideig szándékozik abban a helységben maradni. A temesváriak kötelesek a lakásváltást azonnal tudomására adni a hadkiegészítő parancsnokságnak. Azok az ifjak, akik most szereltek le, személyesen jelentkezzenek a hadkiegészítőnél az ellenőrző lajstromba való felvétel végett. Az ez ellen a rendelet ellen vétők szigorú büntetésben részesülnek.

Megbüntetett kofák. A rendőrség Jencsi Katalin és Kun Katalin kofákat, akik a piacon kilenc óra előtt vásároltak viszontárusítás céljából, egyenkint háromszáz lei bírságra ítélte.

Hegedűs, furulyászó, cimbalom hiába muzsikál az éhes embernek, de jól esik annak a zenét hallgatni, aki előzőleg Fa Mihály Telekház-téri, vagy Mária melletti üzleteiben vásárolt felvágottal jóllakott.

Színház

Színházi műsor:

Szerda este: Frasquita (Karácsonyi III vendégjátéka).

Csütörtök este: Frasquita (Karácsonyi III vendégjátéka).

Péntek este: Orlow (bemutató előadás).

A színházi iroda hírei. Ma, szerdán és holnap a Frasquita operettben vendégművésznek játéka élvezheti a közönség. Karácsonyi III, a kolozsvári szintársulat kiváló művész-

nője fog vendégszerepelni, akinek ez egyik legjobb szerepe. Pénteken este lesz az Orlow nagy operett bemutatása amelynek kiállítás és díszletei káprázatos hatást fognak kelteni. Ez a slágeroperett lesz a szezon hátralévő részének műsordarabja. Fekete Mihály igazgató a legnagyobb áldozattal készült a darab minél fényesebb kiállítására és a temesvári előadás felejthetetlen művelőzetet fog nyújtani a közönségnek. Az Orlow péntektől kezdve egyelőre e hó huszadikáig marad műsoron. Jegyek az összes előadásokra már válthatók.

Korcsolyák,

örökéző- és öntöttvaskályhák, valamint konyhaberendezések nagy választékban

Scherter Ottó

vaskereskedésében, Temesvár

Elegáns öltönyök, felöltők, raglánok és télikabátok finom londoni szövetekből

Roncskevics József és Társa

férfiruha-szalonjában készülnek. Timișoara-Belváros, Mercy-utca 12. Telefon: 8-98. 167

„GAMBRINUS“ étterem, söröző és bodega

Hunyadi-ut 6 (volt Délvidékivel szemben) e hó 5-én

megnyit

Aki jól akar inni-enni, Annak a Gambrinusba kell menni.

A Polgári Takarékpénztár R.-T. igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselői mély megilletődéssel jelentik, hogy igazgatóságának tagja,

Jakabfi Vilmos ur,

f. hó 5-én váratlanul elhunyt.

A megboldogult évtizedeken keresztül leghűségesebb támogatója és hiva volt intézetünknek s nehezen nélkülözzük értékes és önzetlen tevékenységét.

Emlékét mindenkor kegyelettel őrizzük.

Timișoara, 1925 december hó 5-én.

Ha BUKARESTBE megy bevásárolni, keresse fel az ujonnan megnyitott nyakkendőgyárat

290 **FESSLER** Bukarest, Strada Baratiei No. 18. I. em.

Mindenki meggyőződhetik

arról, hogy ékszerajándéktárgyakat csak a „Juvelie“ ékszerüzletben lehet a legjobban és legolcsóbban beszerezni. Pontos kiszolgálás. 45

Juvelie, Timișoara I., Str. Mercy 3, kapu alatt

„Venus“

IV., Uri-utca 4a. Mindennemű férfi és női kalapok, ugyancsak kalapjavítások a legolcsóbban. Bőrkalapok gyári árban.

Köszön szalonszén kokszt

Vas és Társa Telefon 13-01. 365

Kiadó

több, modern, zárható és fűthető

autógarage

luxus-autók részére a Belvárosban. Bővebbet: Telefon 9-64 alatt 331

Mindennemű

tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben **Schaar és Hámorey cégnél** Telefon 9-64.

Kávé

NAPONTA FRISSEN PÖRKÖLT KÁVÉ

FERDINAND

LAMBERT

KÁVÉELERŐSÍTŐ TIMIȘOARA-I STR. VASILIU-ALEXANDRU (HUNYADI-U.)

SAJÁT-KÁVÉPÖRKÖLDE TELEFON: 12-25 + POSTAKÉZBESÍTÉS

Ne mulassza el

a karácsonyi ajándék, és ékszer-szükségletét a **Juvelie ékszerüzletben** beszerezni, ahol a legolcsóbban és legjobban lehet vásárolni.

Órákért 3 évi jótállás. 45

Juvelie, Timișoara I. Str. Mercy 3, kapu alatt

Halló! Halló! Halló!
Legjobb Legszebb Legolcsóbb

férfi-, női- és gyermek-cipőket

készít mérték után. Raktáron csak saját készítményű cipőket tart nagy választékban. Javításokat soron kívül eszközöl. Nem kerül pénzbe a raktár megtelítése.

Ferdinand Popovicu cipész
Timișoara-Fabrica, Strada 3 Crai No. 21. (Három király-utca).

Házaspár

butorozott szobát keres lehetőleg konyhasználattal. Cim a kiadóban.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy kárpitos és paplanos műhelyemet, Gyárvaros, Begajborsor 14 szám alól, Tigris-utca 7 szám alá helyeztem át. Kérem a tisztelt rendelőimet további partfogásukban részesíteni sziveskedjenek.

Tisztelettel **GYÉMÁNT GÁSPÁR** 279

Zsák, ponyva zsinag

SINGER HENRIK, Gyárvaros, Fő-utca. Telefon 13-25.